

nieuws

JAARGANG 1, NR. 3

OKTOBER 2025

Contact:
on4osa@on4osa.be

Website:
www.on4osa.be

CM:
ON6EF
Eddy Walscharts
on6ef1@gmail.com

QSL:
ON6EF
Eddy Walscharts

Materiaalbeheer
Penningmeester:
ON6VJ
Jan Verguts

Redactie:
ON7VM
Joris Vermost
on7vm@telenet.be

IN DIT NUMMER

Woordje van de CM	1
Westhinder nieuws	2
Lightship/ Lighthouse WE	2
Velddag 2025	3
Nieuwe vergader- lokatie	5
Vraag en aanbod	7
GU6EFW IOTA contest Scilly Islands	8
QSL geschiedenis	10
Proptalk	13
90 Jaar OSA	15
OS90OSA - special call	18
Kruiswoordraad- sel / Uit de oude doos	19

Woordje van de CM

Beste OSA leden ,

De afgelopen maanden zijn er verschillende activiteiten geweest waaraan we deelgenomen hebben. Het lightship/lighthouse weekend, het museumships weekend maar vooral de veld-dag waren een succes.

De velddag in het weekend van 6/7 september bracht meer mensen op de been dan we verwacht hadden, wat zeer positief is. Robin, ON4IO, die in januari zijn HAREC licentie behaalde zette dit weekend zijn eerste stappen in het velddagge-beuren en heeft deze 'test' met glans doorstaan.

Van onze DM Marc, ON9TT, kregen we het nieuws dat de UBA sinds begin dit jaar 221 nieuwe leden heeft waardoor het totaal ledenaantal van de UBA nu op 3172 staat.

Er is vanaf nu ook een nieuwe manager voor de onbemande stations (repeaters). ON7FQ, Manu, is de nieuwe UBA manager voor de onbe-mande stations. Manu is ook lid van onze sectie.

Door het succes van de YOTA activiteiten vind er dit jaar voor het eerst een YOTA-weekend plaats van 17-19 oktober in Retie.

WELCOME TO YOTA BELGIUM

Er is ook een YOTA t-shirt verkrijgbaar via het UBA servi-cebureau.

Aan iedereen die deelneemt aan een UBA contest zou ik willen vragen om zeker je log in te sturen.

Tot slot even vermelden dat we vanaf november bijeenkomen in een lokaal van de sterrenwacht Urania te Hove.

Veel leesplezier met deze goed-ge vulde nieuwsbrief.

73,
CM en qsl manager OSA
ON6EF, Eddy

Wij vergaderen (zoals steeds) telkens op de eerste donderdag van de maand, behalve indien dit een feestdag is.

De eerste vergadering van 2026 zal dus niet plaats vinden op 1 januari maar wel een week later op donderdag 8 januari in een lokaal van sterrenwacht Urania te Hove.

OSA op het internet...

Via onderstaande link komt u terecht op een pagina die aandacht schenkt aan onze sectie en haar 90-jarig bestaan. Wie eigenaar van de website is of waar de informatie vandaan komt is ons onbe-kend. Natuurlijk zijn we gevléid met het feit dat onze sectie werd opgemerkt.

[ON4OSA Stoomt Naar 90 Jaar: Historische Antwerpse Club Eert Pioniers](#)

Westhinder nieuws

Begin Juni kreeg de Westhinder bezoek van een Amerikaanse radioamateur.
Edward Efcak, WX2R, bezocht op uitnodiging van Eddy, ON6EF, de Westhinder.
<https://www.qrz.com/db/WX2R>

Lightship / Lighthouse weekend

Het lightship/lighthouse weekend van 16 en 17 augustus leverde weer een aantal interessante contacten op waaronder een QSO met het zusterschip van de Westhinder te Kruibeke alsook met GB2SL, de vuurtoren van Spurn Point. De eerste vuurtoren op deze plaats werd in 1427 (bijna 600 jaar geleden) in gebruik genomen.

BE0004
BEL-026

OR5R/LS

FRANCOIS (ON4LO)
ILLW BE0004 BEL-026
KRUIBEKE - ANTWERP - BELGIUM
JO21DD 27 14
francois.schools@telenet.be

Station:	Date and Time:	Frequency / Band:	Mode:	RST:
ON9BD	16/08/2025 20:20	7.17500 40	SSB	59

ps2ap.com

GB2SL International Lighthouse Lightship Weekend

Thank you for the QSO. 73s

Humber Fortress DX Amateur Radio Club, Millhouse, Haven Road, Patrington, East Yorkshire, HU12 0PS United Kingdom. Web address: <https://hfdxarc.com>

TO: ON9BD

FR: GB2SL

BAND: 20m
MODE: SSB
FREQ: 14.073 MHz
WHEN: 19 Aug 2023 00:13 UTC
RST S/R: 59 / 59

Thank you for the QSO. We hope to see you on the bands again, 73s

Velddag 2025

De velddag die dit jaar plaatsvond in het weekend van 6 en 7 september kende een hogere opkomst dan andere jaren. Onze opstelling was bescheiden, een hexbeam en FD4 als antennes en de kenwood TS570 als transceiver. Dit alles opgesteld in de plooiocaravan van Fons die aan de wal naast de Westhinder stond. Zoals steeds werden er 's nachts geen qso's gemaakt en lag het station stil (van 24u—07u).

In totaal werden er 272 stations gelogd. OSA had zich ingeschreven bij de DARC in de categorie 'Portable, multi operator, low power, assisted'. Inmiddels is de uitslag bekend en OSA haalde de 9de plaats onder de buitenlandse (niet Duitse) stations.

Operators waren: ON4AWT, ON4IO, ON6EF, ON7VM, ON9DJ, ON1CH

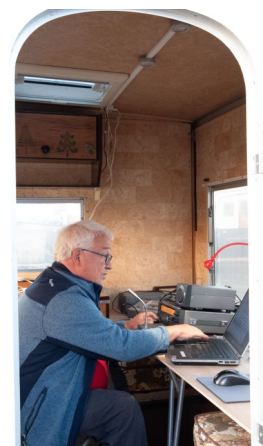
Portable, multi operator, low power, assisted

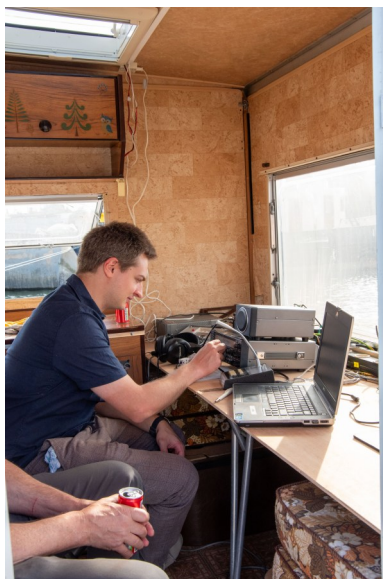
Callsign	QSOs	Multi	Result
5B4NC/P	846	137	488 816
S57WX/P	765	95	256 120
F6KRK/P	706	80	190 960
HA5N/P	515	87	162 951
S54I/P	540	80	157 680
ON6SI/P	680	45	104 760
S59TIM/P	416	62	91 574
S59DCD/P	337	61	74 481
ON4OSA/P	272	43	41 538
F8EXM/P	123	38	17 442
OH/S54MI/P	106	34	12 818
SN0K/P	107	31	12 462

Operators

5B4NC/P: 5B4AHZ, 5B4AON, 5B4ALS, 5B4AQA, 5B4AOL, 5B4ASE, 5B8AP, 5B4AJO. HA5N/P: HA5OW, HA5BDO, HA5UDS, HA7HJ, HA5CQZ. OH/S54MI/P: S54MI, S56RGA, S53CL. ON4OSA/P: ON6EF, ON4AWT, ON7VM, ON1CH, ON9BD. ON6SI/P: ON4AAA, ON4ALY, ON6FC, ON4BHQ, ON6HX, ON3FDS. S54I/P: S55AL, S56VHR, S55BA, S57RH, S50SL, S55X, S52ON. S57WX/P: S57WX, S58MU, S50X. S59DCD/P: S51LW, S53ZN, S51GB, S56VSU, S57PEA, S50VU, S56AX, S57PKT, S52BKN, S57KJ. S59TIM/P: S57DD, S57GG, S59NV, S50V, S51BW, S56WKZ. SN0K/P: SQ5KL, SQ5E, SP5TLS.

Naast de velddag vond dit weekend ook de IARU region I VHF contest plaats. Hieraan werd deelgenomen door Jan, on6vj, vanop de Westhinder.

Een nieuwe vergaderlocatie...

Na vele jaren in café 'De nieuwe kroon' te Wilrijk samengekomen te zijn verhuisd onze sectie naar een nieuwe vergaderlocatie. Onze huidige locatie was niet altijd geschikt om te vergaderen of een voordracht te geven vanwege het rumoer (sportuitzendingen op TV in het café, darts spelers, biljarters, ...) wat door sommige leden ook als storend werd ervaren.

Na een voordracht van Jo, on7vm, in de sterrenwacht Urania te Hove, die door enkele radioamateurs bijgewoond werd, deed men ons een aanbod waarbij we een lokaal in de sterrenwacht mogen gebruiken om te vergaderen. We mogen er ook een kast zetten waarin we materiaal kunnen opbergen. Het heeft enkele maanden geduurd om te beslissen, maar na een vergadering met de mensen van de werkgroep radioastronomie van de sterrenwacht werd de knoop doorgehakt.

De werkgroep radioastronomie onderzoekt radiostraling afkomstig van verschillende objecten in de ruimte met behulp van zelfgebouwde apparatuur (interferometer). Ook registreren zij met een magnetometer de verschillen in sterkte die optreden in het aardmagnetisch veld. Voor de bouw hiervan werd destijds beroep gedaan op de Lierse radioamateurs in het fort van Lier. Marc (sk), on5ot, was mede bezieler van dit project.

Het Radio-observatorium van de werkgroep is gevestigd op de wetenschappelijke site van Urania in Broechem.

Verskillende leden van de werkgroep zijn ook radioamateur en gekend in onze UBA secties.

Het ligt dan ook voor de hand dat wij als OSA aansluiten bij deze werkgroep.

Dit is enkel nodig om gebruik te mogen maken van de faciliteiten die Urania ons biedt.

In het lokaal dat wij mogen gebruiken zal ook een beamer met scherm en een bord beschikbaar zijn zodat we ook voordrachten kunnen geven.

Deelnemen, of bijdragen, aan de activiteiten van de werkgroep radioastronomie is niet verplicht maar geïnteresseerden zijn natuurlijk altijd welkom.

Het is belangrijk te weten dat onze sectie hierbij haar eigenheid zal behouden en ook onder de naam OSA blijft bestaan en dus geen onderafdeling of werkgroep van de sterrenwacht zal worden. Onze vergaderingen blijven dus hetzelfde als voorheen, enkel de locatie is anders.

Het is voor onze leden ook niet verplicht om lid te worden van Urania. Met het bestuur van de sterrenwacht zal een overeenkomst gemaakt worden omtrent de prijs voor het gebruik van het lokaal.

Jaarlijks houdt de sterrenwacht op het tweede of derde weekend van september een opendeurdag waarbij alle activiteiten voorgesteld worden, voordrachten gegeven worden, een tentoonstelling opgebouwd rond een bepaald thema bezocht kan worden enz. Misschien een kans voor OSA om zich voor te stellen?

De sterrenwacht Urania is gelegen in de in de **Jozef Mattheessensstraat 60 te 2540 Hove**.

Parkeren

Er is een parking voorzien achteraan het hoofdgebouw voor auto's. Er zijn ook enkele parkeerplekken voorzien voor mensen met een beperking.

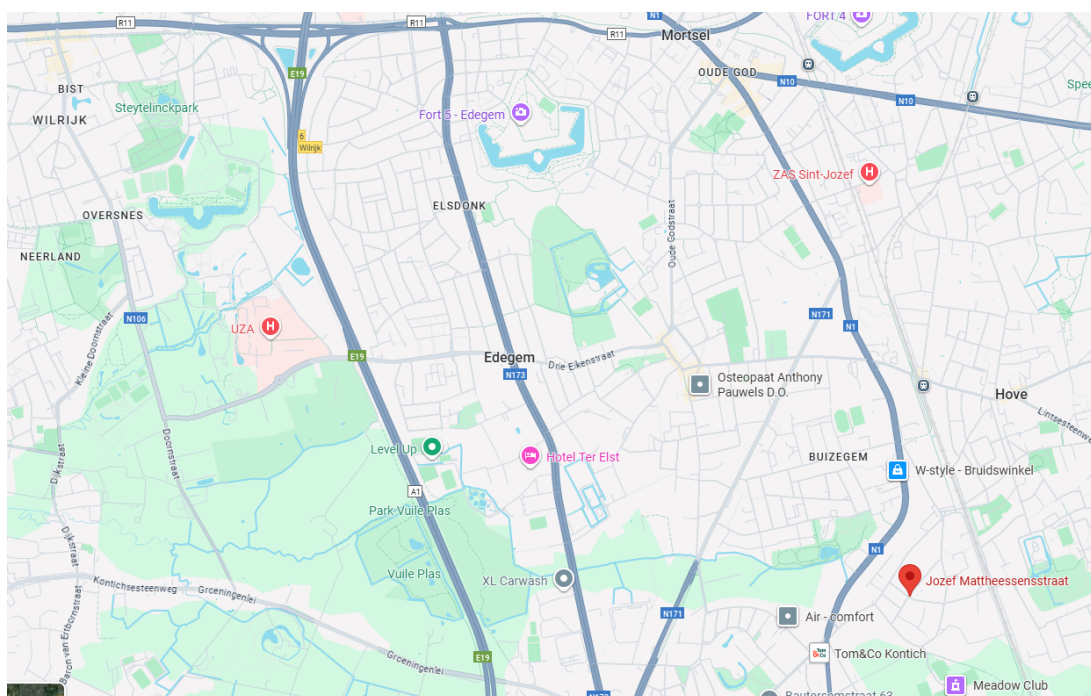
Je bereikt de hoofdparking via de Albrecht Rodenbachstraat t.h.v huisnummer 36 (zie volgende blz.).

Bij de ingang van de parking in de straat staat ook een wegwijzer 'St Jozefskerk'. Op de sterrenwacht worden verschillende cursussen gegeven wat maakt dat de parking soms vol staat.

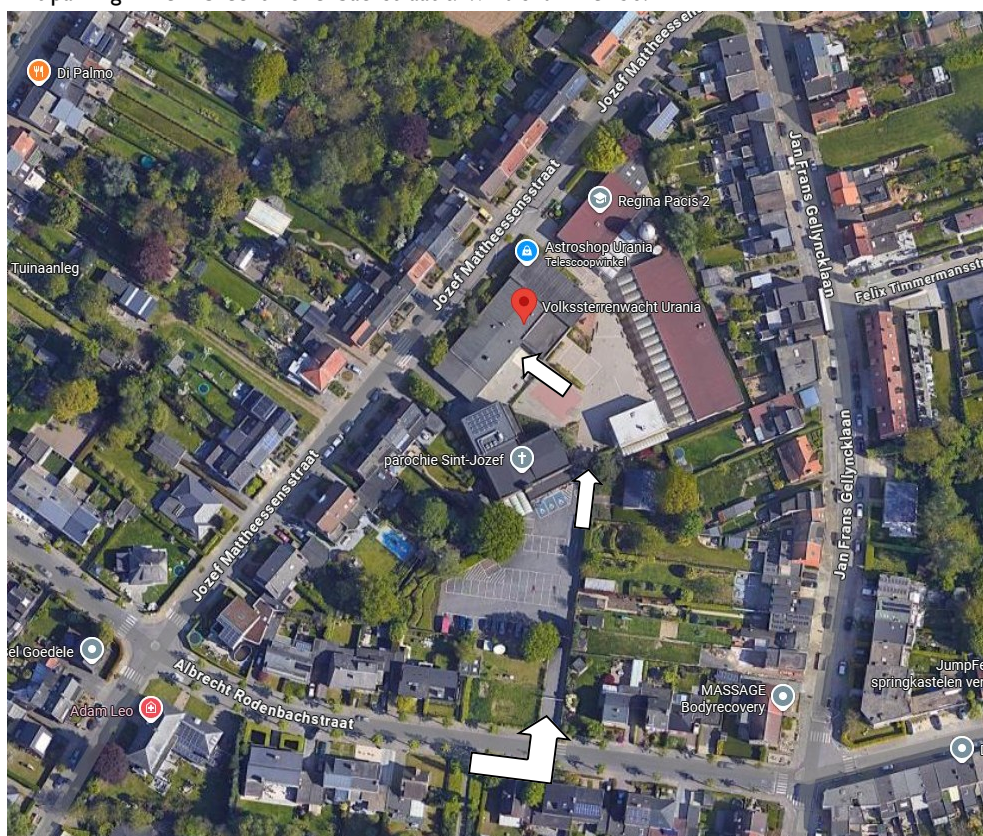
Ook in de omliggende straten mag je parkeren.

Wij verwachten alle OSA leden op donderdag 6 november om 20u voor de eerste vergadering op onze nieuwe vergaderlocatie.

Adres Urania: Jozef Mattheessensstraat 60 te 2540 Hove.

Inrit parking in de Albrecht Rodenbachstraat t.h.v huisnummer 36.

Inrit parking
Albrecht Rodenbachstraat

Vraag en aanbod.

Bent u op zoek naar iets of hebt u iets wat met onze hobby te maken heeft te koop?
Dan kan dat in deze rubriek.

Te koop van ON3PB (SK). Voeding Elix M10-300A-10, 13,8v—10A.

Minimum prijs 10€ (meer bieden mag ook).

AE 95-328 "Lollypop" tafelmicrofoon met instelbare versterking. Is getest en werkt op 9V batterij. Originele connector ontbreekt maar de aansluitingen zijn gekend. Vraagprijs 60€.

Geïnteresseerden nemen contact op met zijn xyl Marie-Claire via MarieClaire.Rypens@telenet.be of tel 03/2880991.

G6EFW/P

IOTA contest vanop de Scilly Islands.

Eddy Walscharts, on6ef, en Kris Beterams, on1bn

Op 24 Juli vertrokken we naar de Scilly eilanden voor onze deelname aan de IOTA contest.

Die ochtend vertrokken we om 06:00u naar Calais om daar om 09:50u de oversteek te maken naar Dover. Na een rit van 8 uur vanuit Dover arriveerden we in Penzance. Daar werd er overnacht om de

volgende ochtend de ferry te nemen naar St-Mary's. Aankomst op de Scilly eilanden om 12:00u en dan naar het hotel Belmont van waaruit we deelnamen aan de IOTA contest.

De Scilly eilanden zijn een groep van 140 eilanden waarvan er 5 bewoond zijn. Het hoogste punt ligt op 51 meter en er wonen iets meer dan 2000 mensen.

De IOTA referentie is EU-011 en ook GFF-0257 en Pota GB-0347.

Het materiaal dat meegenomen werd:

- TS480SAT + voeding + micro
- Elecraft KX-2 + PA 50W + micro
- 2 Life4po batterijkasten met oplader en 1 extra batterij
- Endfed 40m + dipool 20/40/80m + buddystick met radiaal
- Coax en 3 masten met toebehoren

Tijdens het wachten op de bagage die door een koerier naar het hotel werd gebracht werd het eiland verkend en een terrasje gedaan.

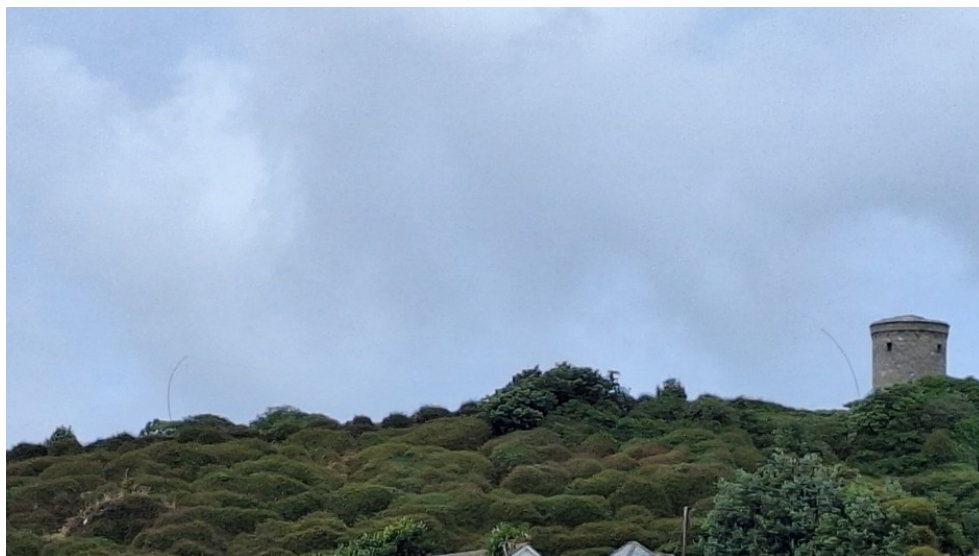
Met de bagage ter plaatse kon het basisstation geïnstalleerd en getest worden.

Omdat het hoogseizoen was werd het avondeten voor de komende 3 dagen vooraf gereserveerd. Na het avondeten werden nog wat QSO's gemaakt en dan moe maar tevreden naar bed. Het ontbijt kon gekozen worden uit een lijst met mogelijkheden.

Na het ontbijt een wandeling van 5 min naar de opstelplaats voor een /P activatie. Het portable station werd opgesteld bij een toren die vroeger een windmolen was.

De endfed werd hier opgehangen tussen 2 masten van 10m.

Van hieruit werden een aantal QSO's gemaakt alvorens de contest begon.

G4NAQ bracht ons een bezoekje. Hij is regelmatig actief vanop een strand of kasteel.
's Avonds werd er weer lekker gegeten met bediening door een robot.

De contest zelf duurde tot zondag 12u UTC waarna nog verder gewerkt werd om zoveel mogelijk operators de kans te geven EU-011 of GFF/Pota te werken.

Maandag 28 juli kwam de koerier de bagage ophalen om 10u.
Daarna werden er nog qso's gemaakt met de buddystick van Kris.
De condities waren die dag echter niet goed.

Eindresultaat van de activatie:

335 qso's gelogd tijdens de contest met 42 dxcc's waaronder USA, Canada, Madeira, French Guyana en Libanon.

Er werden ook 24 andere IOTA's gelogd.

De activatie was een prachtige ervaring met meestal goed weer en ik wil zeker nog eens terug gaan om alle bewoonde eilanden te activeren.

Ik bedankt Kris om mij 4 dagen te moeten 'verdragen' en kijk uit naar volgend jaar.

73 Eddy & Kris.

QSL kaarten, verleden, heden en toekomst

De QSL kaart, zoals wij ze kennen, heeft een interessante geschiedenis. Reeds van bij het begin van de 20ste eeuw (1900 -1920) werden contacten (QSO's) vaak via handgeschreven brieven bevestigd. Gedrukte QSL kaarten (in de internationale Q-code betekent QSL een bevestiging van ontvangst van het bericht) werden populair in de jaren '20 en werden vaak gepersonaliseerd met een tekening. Later werden ze meer gestandaardiseerd en bevatten ze informatie zoals signaalrapport (RST), locatie (QTH) en gebruikte apparatuur. Dat laatste was, meer dan vandaag, belangrijk omdat veel zenders en ontvangers zelf gebouwd werden. Tijdens de oorlogsjaren (WO2) verminderde het QSL-verkeer omdat veel landen beperkingen oplegden aan het radio-amateurisme. Van 1950 tot in de jaren '80 kende het uitwisselen van QSL-kaarten een grote bloei. Drukkerijen ontwierpen kleurrijke QSL-kaarten en gepersonaliseerde ontwerpen konden voor een schappelijke prijs gedrukt worden.

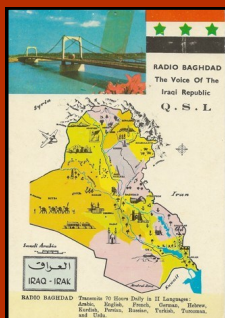

Met de oprichting van de IARU (in 1925) en de wereldwijde organisatie van QSL-bureaus werd het eenvoudig om wereldwijd QSL-kaarten te versturen.

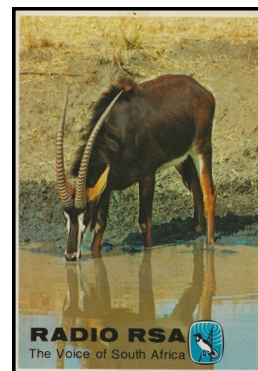
Sinds 1990 werden e-mail en elektronische QSL-systemen meer en meer gebruikt en verminderde het gebruik van papieren QSL-kaarten. Alternatieven zoals e-QSL, LoTW enz. maakten het mogelijk om goedkoop en eenvoudig een QSO te bevestigen.

Naast het gebruik van QSL-kaarten door radioamateurs waren ook reguliere en piraat radiostations geïnteresseerd in signaalrapporten van hun luisteraars die ze dan beloonden met een QSL-kaart. Luisteramateurs waren dan meestal ook fervente verzamelaars van QSL-kaarten, niet alleen van radiostations maar ook van radioamateurs.

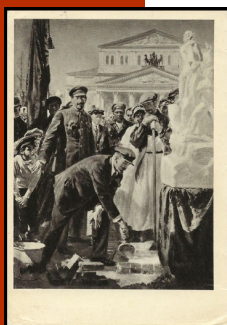
QSL-kaarten zijn intussen ook verzamelaarsobjecten geworden omdat ze ons een overzicht bieden van de ontwikkelingen in de radiocommunicatie. Ook de culturele evolutie van een land is merkbaar wanneer men de QSL-kaarten uit dat land van enkele decennia geleden vergelijkt met deze van nu.

QSL Radio Baghdad 1975

QSL Radio South Africa 1976

QSL UA3DDDD 1978

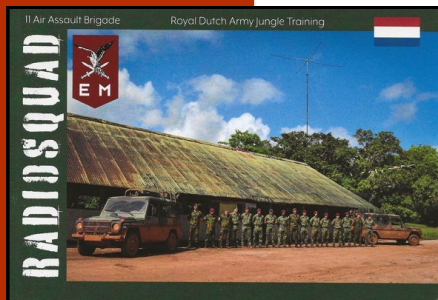

900 jaar Hellendoorn 1978

Mogelijk gaat met het elektronisch bevestigen van een QSO een traditie en een cultureel erfgoed verloren... Misschien is dat een van de redenen waarom sommige radioamateurs zich toelagen op het verzamelen van (oude) QSL-kaarten.

QSL-kaarten bieden een tastbaar bewijs van een QSO dat plaatsvond tussen 2 mensen met een gemeenschappelijke interesse. Vooral bij contacten met afgelegen gebieden, DX-expedities, collega's in oorlogssituaties of zelfs met het ISS.

QSL PJ5ZT 2022 jungle training
Nederlands leger Suriname

VN missie in Syrië 1978
(Austrian Military Radio Section)

SI9AM 2020 (Zweden)

Sommigen versturen pas een QSL-kaart wanneer zij een kaart ontvangen hebben van het tegenstation. M.a.w. zij beantwoorden alleen ontvangen QSL-kaarten. Wanneer iedereen op die manier zou werken dan werden er geen kaarten meer verstuurd want iedereen zou op iedereen zitten wachten. Dit zou er ook toe kunnen leiden dat wie een award wil halen (bv. DXCC) die ene kaart niet krijgt en dus ook het award niet kan bemachtigen.

Daarom, wacht niet om een QSL-kaart te versturen. De meeste amateurs vermelden op hun QRZ.com pagina in welke vorm van QSL ze geïnteresseerd zijn.

Maak je eigen QSL-kaart, wees creatief en voeg een persoonlijke touche toe (je handtekening, een korte boodschap, een tekeningetje...). Woon je in een natuurlijke omgeving, een stad, nabij een historische plaats... laat dat dan zien in je ontwerp. Vooral luisteramateurs doen hier hun voordeel mee want als je merkt dat er moeite gedaan is om een mooie kaart te ontwerpen ben je sneller geneigd een QSL kaart terug te sturen. Want, wees eerlijk, wie is er nu geïnteresseerd in de zoveelste kaart met een commerciële foto van een bekend transceiver- of elektronica-merk op de voorkant?

Bladerend door oude qsl-kaarten (jaren 70 - 80) kwam ik enkele interessante kaarten tegen.

QSL kaart met reclame
voor Philips producten.

QSL uit 1985 van Marc Domen onze DM - nu
ON9TTT - toen ook qsl-manager voor ON7AR
(sectie ACC), en UBA SWL Contest Manager.

QSL kaart uit 1978 van F8EX. Let op de vermelding 'On the air since 1925'... De OM zal toen (1978) meer dan 70 jaar oud geweest zijn vermoed ik. Hij zou nu 100 jaar 'on the air' zijn.

Het verhaal van F8EX die dit jaar 100 jaar radioamateur zou zijn intrigeerde me. Dus ging ik op zoek naar zijn geschiedenis als radioamateur...

Jean Denimal werkte o.a. als FQ8WB in equatoriaal Guinea in 1929 alsook vanuit Andorra als PX1EX.

40m Was blijkbaar zijn favoriete band want op die band werkte hij regelmatig VK5, K6, Tahiti...

De foto's hieronder zijn eigendom van Gérard Debelle, F2VX, verantwoordelijke voor de 'service historique' van de R.E.F. en komen van de website <https://hamgallery.com/qs1/country/France/f8ex.htm>.

Ik stuurde Gérard een mail met de vraag of ik de foto's mocht gebruiken en of hij meer info had over Jean Denimal. Gérard antwoordde een dag later dat hij akkoord ging met het gebruik van de foto's en als ik meer info over F8EX wou dat hij dan altijd bereid was mij te helpen.

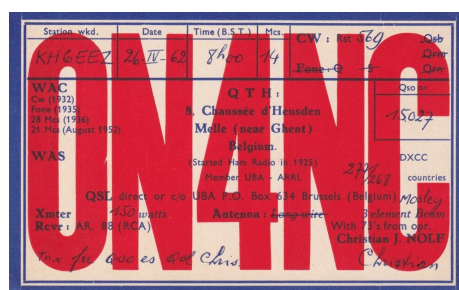
Jean Denimal, F8EX, in 1929.

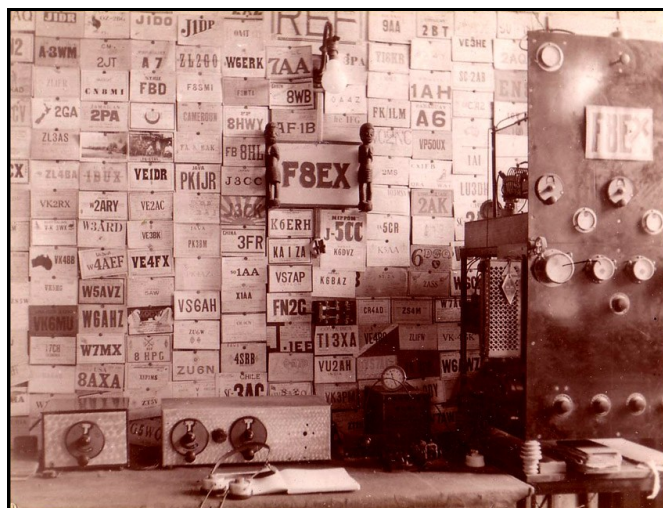
QSL kaart van Jean Denimal in de jaren '20. Franse roepnamen begonnen toen met 8 (Belgische met een 4).

QSL van F8EX met ON4NC, Christian J. Nolf uit Melle (Gent), in 1936. Ook de QSL kaart van ON4NC vermeld 'Started Ham Radio in 1925'.

QSL ON4NC met KH6EEZ uit 1962. Met vermelding 'Started Ham Radio in 1925'.

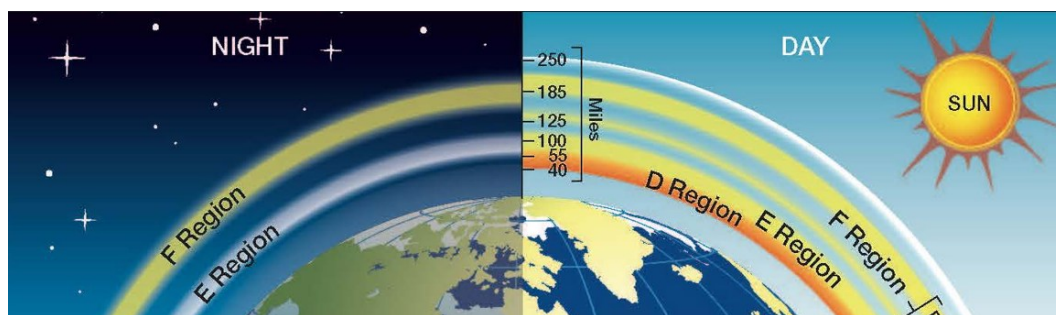
De shack van F8EX in 1930 (let op de beeldjes die hij waarschijnlijk een jaar eerder meebracht uit Guinea).

Bezit je ook QSL kaarten die het publiceren waard zijn vanwege hun historische context, omdat je de afbeelding mooi vindt of omdat ze voor jou een speciale betekenis hebben? Kopieer ze dan en zend ze ons toe (on7vm@telenet.be), eventueel met een woordje uitleg. We nemen ze op in een van de volgende edities van onze nieuwsbrief.

Dit artikel is mede gebaseerd op volgende websites:

<https://v2g.club/amateurnieuws/alles-over-qs1-kaarten/>
<https://hamgallery.com/qs1/country/France/f8ex.htm>

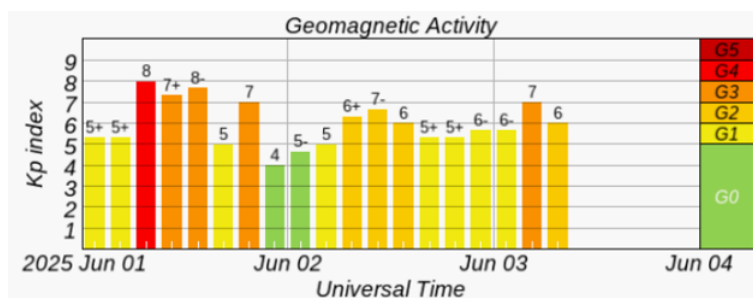
Proptalk

Sinds de vorige nieuwsbrief begint zonnecyclus 25 aan activiteit in te boeten.

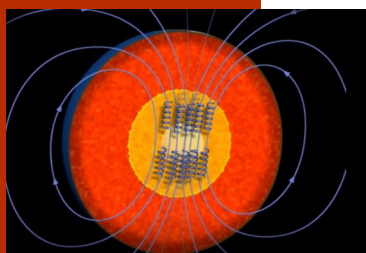
Voorlopig gaat het nog even goed maar we moeten stilaan rekening houden met verminderde condities.

Sinds onze vorige nieuwsbrief hebben we dagen gekend waarbij de Kp index hoog opliep. Dit bemoeilijkt radiocommunicatie en kan leiden tot een totale radio blackout.

Op 31 mei was er een CME (coronal mass ejection) op de zon waardoor een dag later de Kp index de pan uit rees en (dx) qso's maken de volgende dagen moeilijk werd. Onder normale omstandigheden reikt de Kp index tot een waarde 2 of maximum tot een waarde 3 of 4. Begin juni echter werd even zelfs een waarde 8 bereikt.

Maar wat is dat eigenlijk die K en Kp index, wat is de relatie tussen beide, en wat betekent het voor ons radio-amateurs?

De K-index is een sterkte-indicatie van de verstoring van het aardmagnetisch veld op een bepaalde plaats op aarde. Hoe sterker de verstoring hoe hoger de K-index.

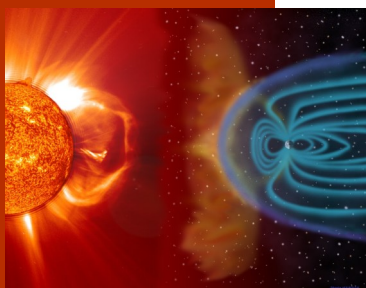
Rond de aarde bestaat een magnetisch veld dat ontstaat als volgt: het centrum van de aarde bestaat uit een kern van ijzer en nikkel, daarrond zit een mengsel van vloeibaar ijzer en nikkel waarboven de verschillende aardlagen zich bevinden. Door de rotatie van de aarde rond haar as treden er (vanwege het verschil in rotatiesnelheid tussen de aardlagen en haar kern) in het vloeibaar ijzer/nikkel gedeelte spiraalvormige turbulenties en elektrische stromen op die een magnetisch veld tot gevolg hebben. Dit noemen we het aardmagnetisch veld dat vanuit de aarde ontstaat (een beetje vergelijkbaar met een spoel rond een ijzerkern waardoor een elektrische stroom loopt).

Dit aardmagnetisch veld vormt een magnetische schil rond de aarde die we magnetosfeer

noemen. Deze magnetosfeer beschermt ons tegen straling van de zon, de zonnwind, en straling uit de ruimte en zorgt er voor dat onze atmosfeer blijft bestaan. De planeet mars had in een ver verleden ook een atmosfeer maar heeft geen magnetisch veld waardoor de zonnwind (een stroom van geladen deeltjes) vrij spel had en de mars-atmosfeer erodeerde waardoor er nu nog slechts een zeer ijle atmosfeer overblijft die verder erodeert.

Ook de zon heeft een magnetisch veld en ook vanuit de ruimte rondom ons worden we constant 'bestraald' door een magnetisch veld, dit heet het interplanetair magnetisch veld. Deze magnetische velden botsen op onze aardse magnetosfeer en dit raakveld heet de magnetopauze. Meteen begrijpen we waarom deze magnetosfeer voor ons, mensen, zo belangrijk is.

Zonder magnetosfeer geen atmosfeer en dus ook geen ionosfeer, geen ionosfeer-lagen en dus ook geen radiocommunicatie en geen radioamateurs...

De K-index geeft een indicatie van de verstoring van het aardmagnetisch veld op een logaritmische schaal van 0 - 9.

Door middel van magnetometers worden metingen gedaan op 13 verschillende plaatsen op aarde, allen gelegen tussen 44° en 60°NB en 44° en 60°ZB. Dit wil zeggen dat de K waarden (en Kp waarden... zie verder) enkel geldig zijn voor plaatsen gelegen op een gemiddelde breedtegraad.

Deze K-waarden worden om de 3 uur (dus 8 maal per dag) gemeten. Van de K-waarden die voortkomen uit de metingen op de 13 verschillende plaatsen op aarde wordt een 'gemiddelde' berekend dat geldt voor de hele planeet, de Kp (K planetary) waarde. Het is deze waarde die we terugvinden op de grafieken. 1 Kp waarde op zich heeft niet veel betekenis omdat ze enkel de toestand van de magnetosfeer weergeeft op het ogenblik van de meting. Wat van belang is, is de trend die zichtbaar wordt door verschillende opeenvolgende metingen.

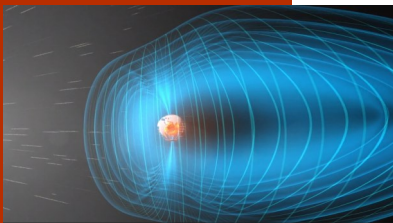
Wanneer de waarden meting na meting oplopen wil dit zeggen dat CME's (coronal mass ejections), coronale gaten (coronal holes) of solar flares (zonnevlammen) op de zon een sterke stroming in de zonne-wind veroorzaakt hebben. Het aardmagnetisch veld (magnetosfeer) komt hierbij sterk onder druk te staan. Hierdoor worden elektronen in de magnetosfeer door het aardmagnetisch veld naar de polen afgeleid (waar het aardmagnetisch veld zwakker is) waar ze diep in onze magnetosfeer kunnen doordringen, waardoor er een sterke ionisering van de D- en E-laag ontstaat. Het gaat hier om elektronen uit de magnetosfeer zelf, dus niet afkomstig van de zon. Deze 2 lagen (D en E) absorberen radiogolven op lagere frequenties en naarmate zij sterker geïoniseerd raken verhoogt de frequentie van de radiogolven die ze absorberen. Hierdoor wordt radiocommunicatie zowel op lagere maar mogelijk ook op hogere frequenties moeilijk of onmogelijk bij een stijgende Kp-index. Dit kan ook problematisch zijn voor bv. trans-Atlantische vluchten die op korte golf frequenties geen communicatie meer kunnen hebben met luchtverkeersleiding of voor maritieme activiteiten. Satellietverbindingen zijn hier nog een mogelijke oplossing alhoewel bij zeer hoge K-waarden ook deze verstoord kunnen raken (bv. GPS signalen die verstoord worden, ...).

Een mogelijk voordeel is de verhoogde kans op aurora in deze omstandigheden. Voor VHF amateurs biedt dit mogelijkheden wanneer zijn hun beams naar het noorden richten omdat er behalve de zichtbare aurora ook een 'radio aurora' ontstaat die VHF frequenties weerkaatst.

Bronnen:

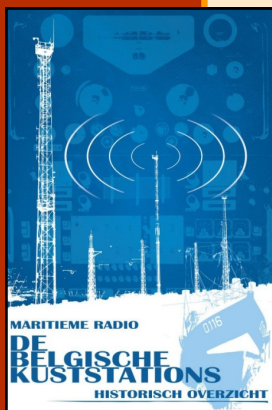
Boek 'Here to there, Radio wave propagation' (ARRL) : www.arrl.org

BIRA (Koninklijk Belgisch Instituut voor Ruimte-Aeronomie) : <https://www.aeronomie.be/nl>

Door het zwakkere aardmagnetisch veld aan de polen worden elektronen diep in onze magnetosfeer gebracht.

90 Jaar OSA

Met het tweede deel van de geschiedenis van het kuststation OSA uit het boek 'De Belgische Kuststations' van Roger Arnoys en Gilbert Ghyselbrecht eindigt ook onze terugblik naar de oorsprong van onze sectie.

Ik wil hierbij de Expertisecel voor Technisch, Wetenschappelijk en Industrieel Erfgoed (ETWIE) alsook Gilbert Ghyselbrecht, die samen met Roger Arnoys de geschiedenis van onze kuststations onder de aandacht bracht, bedanken voor hun bereidwillige medewerking waardoor we een hoofdstuk van hun werk hier konden publiceren.

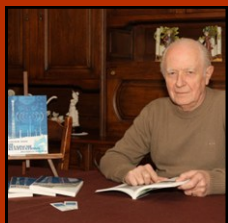
HET KUSTSTATION ANTWERPENRADIO

Door Roger Arnoys en Gilbert Ghyselbrecht

Periode 1944 -1995

Onmiddellijk na de bevrijding heeft OSA, op verzoek van de Britse overheid, zijn taak hernomen in het British Wireless Center op de Orteliuskaai, om het verkeer met de geallieerde schepen te vergemakkelijken. Onder een regen van V1-bommen werkten, in het lokaal van het Loodswezen aan de Margeriekaai, de technici aan de opbouw van een tijdens de bezetting bij SBR bestelde gemengde telegraaf- en telefoonzender. Deze zender kon in 1945 in gebruik worden genomen. De telefonie-afdeling kwam slechts in 1948 opnieuw in bedrijf. De RCA-ontvangers stonden op de eerste verdieping van het Loodswezen. De zender (Philips) was opgesteld in de gewezen autofabriek "Minerva" in de Karel Oomsstraat. Wegens de verkeerstoename was het dringend noodzakelijk een nieuw afgescheiden zendcentrum op te richten. Hiervoor werd een vestigingsplaats aan de Kruisschanssluis gekozen. Het werd in 1958 en 1959 operationeel. Als voorlopig ontvangcentrum bleef het Minerva gebouw behouden. De 'radiotelefoondienst voor de Rijnvaart'⁴⁵, die in hetzelfde jaar werd opengesteld, beschikte over twee zenders en twee ontvangers met afstandsbediening. Naast de 35m hoge antennemast richtten de Radio Maritieme Diensten nog twee nieuwe middengolf zendantennes op in 1960.

Antwerpenradio, 1963: Minerva

Roger Arnoys

Gilbert Ghyselbrecht

Operatorstanden telefonie links met ontvanger Racal RA17, rechts met ontvanger RCA CR91

Operatorstand telegrafie met ontvanger Siemens 745E

⁴⁵ Dit is een algemene benaming voor de VHF-radiotelefoondienst op de Schelde, Rijn, Maas en andere waterwegen.

Zendstation 'Antwerpen Kruisschans', gelegen aan de Meestof 4, nabij de Van Cauwelaertsuis.

Antwerpenradio 1980

Telegrafie-operatorstand

Telexstand

Antwerpenradio 1980

Afdeling telefonie

Telefonie-operatorstand met schakelconsole SAIT/MARCONI

Vijf jaar later kon het nieuw ontvangstation aan de Blancefloerlaan te Antwerpen Linkeroever worden ingehuldigd (13 september 1965). De VHF-ontvangst werd van de Kruisschans naar de Linkeroever overgebracht. Het Bestuur van het Zeewezen huurde de VHF-kanalen 12 en 14 voor dispatching op de Schelde. Het VHF-verkeer met de binnen vaart nam een ongewone vlucht. Om een groter gebied te kunnen bestrijken zag RMD zich genoodzaakt in 1966 de relaisstations Gent en Hasselt in dienst te nemen, in 1969 volgde het relaisstation Luik en in 1970 Ronquières. Ondertussen werd het relaisstation Hasselt vervangen door het relaisstation Mol.

In de loop van het jaar 1985, respectievelijk 1986, werden de relais stations Bellegem (Kortrijk) voor de bediening van de scheepvaart op de Schelde en de Leie, en Rivièr (Namen) voor de bediening van de scheepvaart op de Maas en de Samber, in dienst gesteld.

In navolging van Oostenderadio kreeg ook Antwerpenradio in 1967 een gesloten TV-keten voor het meedelen van de "traffic-list". In 1973 werd het selcallsysteem in dienst gesteld.

In 1975 beschikte Antwerpenradio over 2 MG-telegrafie-ontvangers en zenders, 4 MG-telefonie-ontvangers met 2 zenders en daarenboven over 4 VHF-duplexzenders en –ontvangers plus 1 simplex⁴⁶.

Na deze periode werd begonnen met de geleidelijke vernieuwing van de technische uitrusting van de radiotelefonie in de metergolven. De voornaamste redenen daarvoor waren:

- De onmogelijkheid om alle noodzakelijke frequenties te beluisteren en te gebruiken voor het geven van radio verbindingen, zeker nadat het aantal relaisstations zou uitgebreid zijn met steunzenders te Vilvoorde, Kortrijk en Namen.
- De verschuiving naar het VHF-verkeer, ten nadele van het telefonieverkeer in de middengolven. Trouwens, om redenen van rationalisatie werd het telefonieverkeer met schepen over de middengolven in november 1983 afgeschaft.
- Het verkeer op de middengolven werd herleid tot het beluisteren van de noodfrequentie 2182 kHz en de uitzending van berichten aan zeevarenden, wind- en stormwaarschuwingen, zichtberichten en andere informatie betreffende de navigatie op de Schelde. Hiervoor werden in 1984 twee telefoniezenders van 1 kW opgesteld.
- De beperkte communicatiemogelijkheden van de telefonie operatorstanden. Daar slechts 1 verbinding per tafel tot stand kon worden gebracht, deden zich regelmatig moeilijkheden voor tijdens de piekuren. Lange wachttijden leidden tot de annulering van gespreksaanvragen en uitwijking naar andere kuststations;
- De noodzaak van de verbetering van de kwaliteit van de verbindingen.

De vernieuwde apparatuur, waarbij de mechanische verbindingen werden vervangen door computergestuurde elektronische schakelingen, bestond uit een klavier voor het insturen van de bevelen en een videodisplay met deels vaste en deels variabele gegevens ter controle van de uitgevoerde bewerkingen. Er waren zes operatorstanden en een reserve met elk drie mogelijkheden (koordketens) voor het tot stand brengen van communicaties.

Om het werk in de seinzaal te veraangename en een rustiger sfeer te scheppen, werd de opstelling van de standen op ergonomische wijze herdacht op basis van de adviezen van de arbeidsgeneeskundige dienst.

De officiële indienststelling van de nieuwe apparatuur had plaats op 9 januari 1985 in aanwezigheid van de Hogere Overheid, de Provincie gouverneur, de Schepen van de haven en de Administrateur-Generaal van de RTT.

In november 1984 werd in Antwerpenradio een controledienst opgericht, die belast werd met de beluistering van de simplexkanalen voor mobiel maritiem verkeer op de metergolven. De bedoeling van deze dienst was het opsporen van de misbruiken die herhaaldelijk, zowel door de schippers als door de bedieners van de walstations, werden aangeklaagd. Na identificatie van de in gebreke bevonden schepen werden de nodige maatregelen, gaande tot de intrekking van de vergunning, getroffen om deze misbruiken te beteugelen.

⁴⁶ Simplex : schip en abonnee spreken om beurt. Duplex-telefonie verloopt als een gewoon telefoongesprek.

Op 1 juli 1987 werd de activiteit op de middengolven, zowel in telegrafie als in telefonie, volledig overgenomen door Oostenderadio.

Als afscheid werd door OSA volgend bericht uitgezonden:

CP de ANTWERPENRADIO T 34.06.1987 T	DIENSTTELEGRAM	ANTWERPENRADIO T 34.06.1987 T
Afgegeven te	Nr. aa ee u.	Datum/tijdstip
ADRES <i>for ultimate info Jan-VK</i>		Verklaring
Aankomst <i>for the of June 1987 = 26.06.87</i>		Nr.
After having served the functions could since 1981, taking on radio to shorts in the telephone and radio telephone step a this for the had and only reason of over-education a thorough education of over-education of a <i>however we stay at your service</i> <i>WVF</i>		Woorden
With a bump in the road and a tear in the eye, Old Man		Overzichten
goodbye - Wa 20.11.87 into		Keuze van de afzender
TG 21 SL (aan 3000V)	1910	1910
	2010	2010
	2110	2110
	2210	2210
2310	2410	2510
2610	2710	2810
2910	3010	3110

30th of june 1987: to all ships

After having served the maritime world since 1921, Antwerpen radio / OSA shuts up his telegraphy and radiotelephony shop.

This for the sad and only reason of economization.

Henceforth refer to Oostende radio / OST.

However we stay at your service in VHF.

With a lump in the throat and a tear in the eye, old men, goodbye.

In 1993 werd Antwerpenradio aangesloten op het Autolink RT-systeem van Oostenderadio voor het automatisch tot stand brengen van radio telefoonverbindingen op een VHF-kanaal.

Het einde: 1995

Op 31 december 1995 werd het kuststation Antwerpenradio afgeschaft. Het resterende VHF-verkeer werd van 1 januari 1996 af overgenomen door Oostenderadio. Enkele VHF zender-ontvangers vonden een onderkomen in de communicatietoren van Defensie, te Zwijndrecht. De gebouwen van het kuststation op de Linkeroever werden gesloopt. Het zendcentrum onderging hetzelfde lot.

Antwerpenradio: zendstation "Kruisschans"

Links: VHF-zenders
Rechts: middengolf enkelzijbandtelefoniezenders Philips RZ520 met hun
voormodulatie-apparaat.

Links: middengolftelegrafiezenders
Midden: coaxiale feederschakelaar
Rechts: middengolf enkelzijaandelefoniezenders Philips 1 kW

Antwerpenradio, 1984: ontvangststation Blancefloerlaan 179 te Antwerpen Linkeroever.

Antwerpenradio, 1985: operatorenzaal.

Op vraag van ETWIE en Gilbert Ghyselbrecht delen we onderstaande link.
Op deze webpagina kunnen jullie de digitale versie van een aantal boeken betreffende maritieme radiocommunicatie lezen of downloaden (waaronder ook het boek waaruit we mochten publiceren).

<https://etwie.be/nl/kennisbank/nieuws/maritieme-radio-een-levenslijn>

90 Jaar OSA special event call

Ter gelegenheid van 'onze' 90ste verjaardag is er een speciale call aangevraagd bij het BIPT.

Tijdens de maand november kan wie zijn naam opgegeven heeft bij Eddy de call OS90OSA gebruiken. Er dient natuurlijk, zoals gewoonlijk bij special event calls, afgesproken te worden wie er wanneer en op welke band actief zal zijn met deze call.

Wie zich aangemeld heeft is opgenomen in de WhatsApp groep OS90OSA.

Wie zich niet opgegeven heeft kan nog steeds vanop de Westhinder actief zijn met de call OS90OSA na afspraak met Jan on6vj, of Fons on4awt.

OS 90 OSA

Historic Ham radio clubstation ON4OSA celebrates it's 90th birthday in 2025. Founded in 1935 by the visionary morse code operators of the legendary Antwerp coastal station OSA. They also are volunteers on the historic lightship Westhinder 3 where they do several operations every year with the Call ON9BD.

BELGIE REGIE VAN TELEGRAFIE EN TELEFONIE BELGIQUE REGIE DES TELEGRAPHES ET DES TELEPHONES

GEWEST VAN DE RADIO MARITIEME DIENSTEN OOSTENDE

OSA - OSW

«ANTWERPENRADIO»

KUSTSTATION
STATION COTIERE

Verticaal:

1. Nep belasting
3. Herhaalt wat je gezegd hebt.
4. Straaltaaf
5. Voortplanting
6. Bericht goed ontvangen
8. Prefix voor Salomons eilanden (AF-058)
9. Weerkaatst radiogolven
12. Bijna verticaal invallende hemelgolf.
13. Roepnaam

Horizontaal:

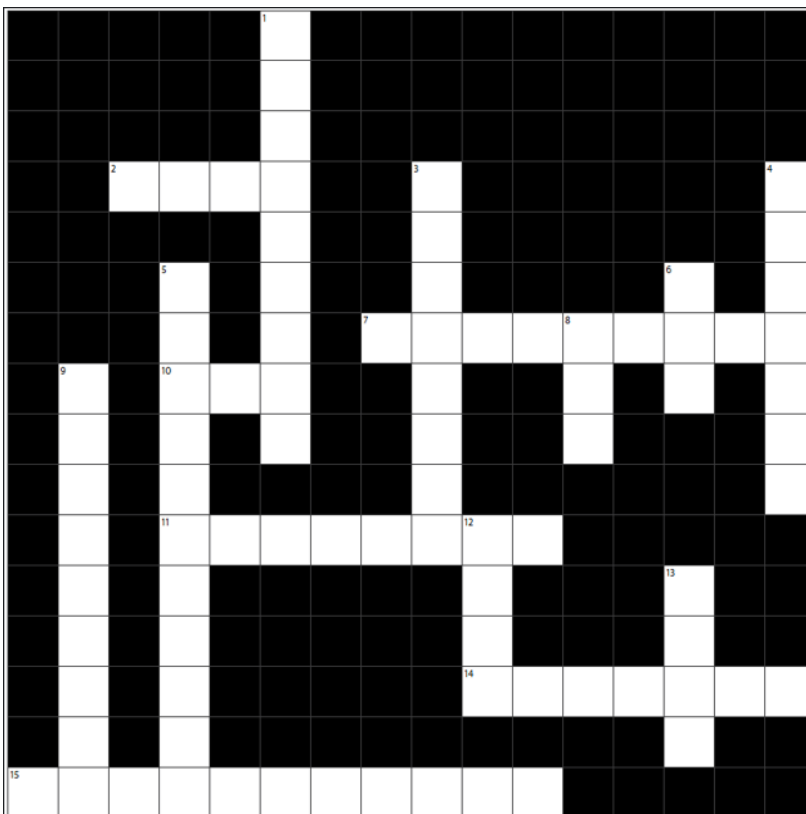
2. Ik kom
7. Verrekijker
10. Radioamateurclub
11. Overgang van dag naar nacht
14. Ruisonderdrukker
15. Zendontvanger

Kruiswoordraadsel

Voor de liefhebbers...

Los onderstaand kruiswoordraadsel op...

Tip: de te zoeken woorden kunnen zowel Nederlandse als Engelse termen zijn.

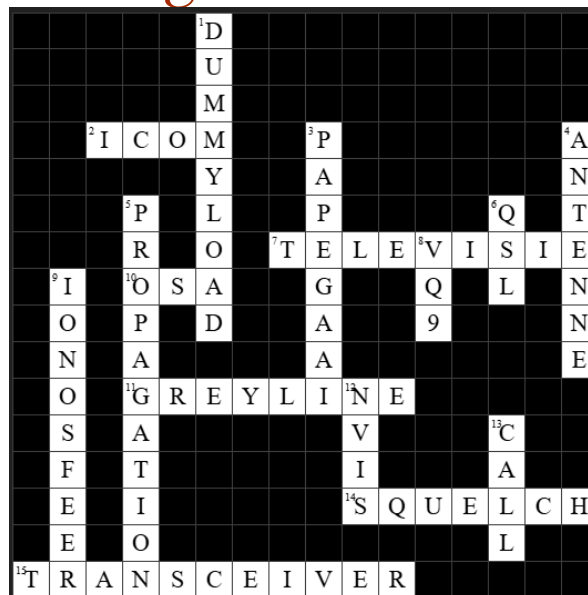
Uit de oude doos...

OSA sticker uit het einde van de jaren zeventig.

UBA

Oplossing kruiswoordraadsel

QSL kaarten:

De UBA leden die als sectie OSA opgaven bij hun UBA lidmaatschap ontvangen hun QSL kaarten via onze sectie.

Eddy, ON6EF, CM en QSL manager van OSA

- Zorgt ervoor dat de ontvangen kaarten netjes gesorteerd worden op call.
- Te versturen kaarten neemt hij in ontvangst en zorgt ervoor dat ze bij het UBA QSL bureau terecht komen voor verdere verwerking.
- Beheert onze ON4OSA en ON9BD online logboeken bij e-qsl en qrz.com

Kaarten ophalen en versturen doe je op onze vergadering elke eerste donderdag van de maand om 20u.

Vanaf november 2025 vergaderen we in de sterrenwacht

URANIA

Jozef Mattheessensstraat 60,

2540 Hove

